

Hạnh Phúc Đích Thực

Thực chất - Hình ảnh - Nguyên nhân

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية]

Biên soạn

Ban chuyên trách kiến thức giáo lý trực thuộc
văn phòng Daru-Alwatan

Dịch thuật: Abu Zaytune Usman Ibrahim

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

2014 - 1435

IslamHouse.com

السعادة

حقيقتها - صورها - أسباب تحصيلها

« باللغة الفيتنامية »

إعداد

القسم العلمي بدار الوطن

ترجمة: أبو زيتون عثمان إبراهيم

مراجعة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

2014 - 1435

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nhân Danh Allah
Đáng Rất Mực Độ Lượng
Đáng Rất Mực Khoan Dung

Lời mở đầu

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ .. وَالسَّلَامُ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ لَا نَبِيَّ بَعْدَهُ، وَبَعْدُ:

Mọi lời ca ngợi và tán dương kính dâng lên một mình Allah duy nhất, .. cầu xin bằng an và phúc lành cho vị Nabi cuối cùng ..

Gởi đến các nhà nghiên cứu về hạnh phúc!!

Gởi đến những người mong muốn có cuộc sống tốt lành, yên bình và thanh thân!!

Gởi đến những người luôn đối mặt với nỗi lo lắng và sợ hãi!!

Gởi đến những ai đang cố tìm kiếm niềm hạnh phúc nhưng chỉ đạt được hạnh phúc nhất thời và sự mất mát cũng như hối tiếc!!

Gởi đến những ai luôn cảm thấy sự buồn chán và phiền muộn bao trùm mọi mặt của cuộc sống!!

Đây là con đường hạnh phúc rõ ràng dành cho ai có đôi mắt ..

Đây là con đường giải thoát cho những ai đang mong đợi ..

Đây là con đường của thành đạt và được hướng dẫn trong cuộc sống thế tục và ở cõi Đời Sau.

Đâu rồi những người tìm kiếm hạnh phúc? Đâu rồi những người khao khát được hạnh phúc?

Và đâu rồi những người đang lặn mò tìm kiếm những viên ngọc trai hạnh phúc trong biển cả?

Sự quan trọng của hạnh phúc

Tất cả mỗi người trong nhân loại cho dù họ có khác nhau về tôn giáo, nơi chốn, ngôn ngữ, sắc tộc, phong tục tập quán, công việc hay xu hướng xã hội như thế nào đi chăng nữa nhưng nếu được hỏi: “mục đích của bạn trong cuộc sống này là gì?” thì chắc chắn tất cả họ sẽ trả lời bằng câu trả lời với cùng một nội dung: chúng tôi chỉ muốn được hạnh phúc!

Như vậy, hạnh phúc là niềm khát khao, là thiên đường hứa cho tất cả mỗi con người phạm tục.

Người có đức tin đi tìm hạnh phúc với đức tin của mình.

Người vô đức tin đi tìm hạnh phúc với sự vô đức tin của y.

Người thích quan hệ tình dục ngoài hôn nhân đi tìm niềm hạnh phúc của y qua việc quan hệ tình dục theo hình thức này.

Một tên chuyên hành nghề trộm cắp đi tìm niềm hạnh phúc bằng việc trộm cắp.

Người thích tom góp tiền đi tìm hạnh phúc bằng việc tom góp nhiều tiền của.

Người của quyền lực đi tìm hạnh phúc bằng quyền lực và vị thế của y.

Và người thích du lịch đi tìm hạnh phúc bằng việc đi đây đó qua các nước và xử sở.

Mặc dù tất cả mọi người luôn muốn tìm kiếm niềm hạnh phúc nhưng hầu hết trong số họ không biết đến niềm hạnh phúc đích thực. Họ cũng không được hướng dẫn con đường đạt đến niềm hạnh phúc đích thực mặc dù họ có cảm nhận được trong một khía cạnh nào đó sự khoái lạc và niềm vui của cuộc sống trần gian, bởi lẽ những tác động của nỗi sợ, lo lắng, phiền muộn, nuối tiếc vẫn luôn làm phiền đến cuộc sống của họ. Họ sợ hãi cho tương lai khi mà thú vui và hưởng lạc của họ trên đời sống thế tục này có một ngày sẽ biến mất, ấy là cái chết, thứ mà họ rất ghét, thứ mà họ không mong đợi chút nào.

﴿ قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴾ [سورة الجمعة: 8]

﴿**Hãy bảo chúng: Quả thật, cái chết mà các người muốn chạy trốn khỏi nó sẽ giáp mặt các người, rồi các người sẽ được đưa trở về với Đấng biết điều vô hình và hữu hình và Ngài sẽ cho các người biết những điều các người đã làm.**﴾
(Chương 62 – Al-Jum’ah, câu 8).

Thế giới ngày hôm nay

Quả thật, thế giới ngày nay đang sống trong tình trạng lo âu, rối loạn tâm lý và thần kinh, trong đau khổ và nỗi sợ hãi không biết rõ nguồn gốc và nguyên nhân.

Quả thật, những căn bệnh hiểm nghèo đã và đang lan rộng mà nền y học hiện đại phải bó tay trong việc tìm phương cách điều trị. Không những vậy, nền học hiện đại cũng không tìm ra các nguyên nhân gây bệnh cũng như các cách phòng ngừa.

Căn bệnh SIDA đã giết hàng triệu người mỗi năm.

Các dạng bệnh ung thư khác nhau đã cướp đi hàng triệu sinh mạng.

Ô nhiễm môi trường đã giết chết hàng triệu người.

Ma túy, rượu, và các chất kích thích đã giết hàng triệu người.

Vấn đề đồng tính luyến ái đang lát át thế giới.

Các loại tội phạm nghiêm trọng khác nhau cứ leo thang và gia tăng mỗi ngày.

Chiến tranh giữa các quốc gia, hoặc giữa nội bộ của một quốc gia đang gia tăng đáng kể.

Những người nghèo trên thế giới chết do bệnh dịch và suy dinh dưỡng.

Đây là thế giới của cuộc sống ư? Đây là niềm hạnh phúc trong thế giới đầy những điều xấu thế này?

Con người đang sống hoang mang trong bối cảnh của cuộc khủng hoảng với những cơn sóng mang điều xấu và tệ hại cho thế giới!! Và họ hỏi nhau trong sự tuyệt vọng và lo lắng: đi con đường nào đây? Biết rẽ vào thung lũng nào? Đây là lối thoát?

Hạnh phúc của phương Tây

Quả thật, nhiều người luôn nhìn thế giới phương Tây với cái nhìn tôn kính và ngưỡng mộ. Họ tưởng rằng những người phương Tây đang sống vô cùng hạnh phúc, an toàn, thanh thản nhưng sự thật khẳng định ngược lại. Thực tế cho thấy rằng thực chất những người phương Tây hiện đang sống thời kỳ tồi tệ nhất của cuộc sống. Điều này sẽ được khẳng định qua các số liệu thống kê của các cơ quan, các tổ chức phương Tây.

Anh Quốc

Cuộc nghiên cứu mới nhất được công bố bởi các nghiên cứu kiểm soát xã hội châu Âu cho thấy rằng 80 % phụ nữ người Anh trong độ tuổi từ 25 đến 30 cảm thấy nguy hiểm khi đi bộ một mình trên đường phố thủ đô cũng như các thành phố chính trong nội địa vì lo sợ trở thành nạn nhân của hiếp dâm và bạo lực.

Cuộc nghiên cứu nói thêm rằng cứ bốn phụ nữ trong cùng nhóm tuổi (20 -35) thì có một phụ nữ mang theo con dao hay súng theo người để trong túi xách của mình mỗi khi đi lại trên các đường phố của thủ đô và các thành phố chính trong nội địa.

Trong một báo cáo khác nói rằng, theo số liệu thống kê thì nạn hiếp dâm lên tới 24 % so với các vấn đề khác của cả nước, riêng ở Luân Đôn thì con số này lên đến 50 %.

Hoa Kỳ

Tạp chí tin tức hàng tuần của Mỹ, Newsweek, nói: Một du khách đến Mỹ vào năm 1994 phát hiện ra rằng không có đứa trẻ nào trên các đường phố cả, không có bất kỳ gia đình nào dám cho con cái đi ra ngoài một mình chắc vì sợ bị bắt cóc, tấn công hoặc hiếp dâm.

Sau đây là các số liệu thống kê được công bố bởi tạp chí này:

- 1- Các trường hợp lạm dụng trẻ em gia tăng 40 % từ năm 1985 đến 1993.
- 2- Hơn nửa số trẻ em Mỹ thừa nhận rằng họ sống trong sợ hãi về tội phạm và bạo lực.
- 3- Ở cấp độ chính phủ, bộ Tư pháp Mỹ công bố rằng tỷ lệ tội phạm vị thành niên của Mỹ bao gồm các tội phạm nghiêm trọng như giết người tăng 68 %.
- 4- Các trường hợp tấn công bạo lực tăng 80 % vào năm 1993, con số tội phạm là 77 ngàn 9 trăm tội phạm.
- 5- Tỷ lệ trộm cắp tăng 52 % và hiếp dâm là 27 %.
- 6- Hai trăm phần trăm (200 %) là tỷ lệ gia tăng về số lượng các hộ gia đình có trẻ em sống cùng với mẹ hoặc cha nguyên nhân là do ly dị hoặc do ly thân.

Do đó, không phải lấy làm ngạc nhiên khi một nhà tư tưởng phương Tây nói: Quả thật, cuộc sống ở New York

có cái bìa đẹp nhưng chỉ để che đậy cái bất hạnh và đau khổ bên trong!!

Hạnh phúc hay bất hạnh?

Ở cấp độ cá nhân, Marilyn Monroe - một nữ diễn viên, người mẫu và một biểu tượng sex nổi tiếng của Mỹ - đã đạt được biết bao hào quang trong sự nghiệp nhưng cuối cùng đã chết tự tử. Quả thật, các nhà nghiên cứu đã điều tra về việc tự tử của bà và phát hiện một bức thư tuyệt mệnh mà bà đã viết trước khi chết. Bức thư bà viết gửi đến một cô gái đã từng xin lời khuyên của bà về các vấn đề người mẫu. Trong bức thư, bà nói với cô ta: Hãy coi chừng vinh quang .. hãy cẩn thận với tất cả các ngọn đèn đánh lừa bạn .. thật ra tôi là người phụ nữ buồn nhất trên trái đất này .. tôi không thể là một người mẹ .. tôi yêu thích mái ấm .. một cuộc sống gia đình cao quý tốt hơn tất cả mọi thứ .. quả thật niềm hạnh phúc đích thực của người phụ nữ là có cuộc sống gia đình tốt lành và tinh khiết .. quả thật cuộc sống gia đình là biểu tượng hạnh phúc của người phụ nữ, của một con người [Hoa nữ].

Một số đài phát thanh đã phát sóng một cuộc điện đàm cách đây nhiều năm giữa nam ca sĩ Abdul Halim Hafiz và nam diễn viên Omar Sharif. Abdul Halim hỏi Omar: Thưa ông Omar, ông có hạnh phúc không? Ông Omar nói: Tôi chưa từng nếm qua hương vị của hạnh phúc ..[Con đường của hạnh phúc].

Hạnh phúc đích thực

Có một nhóm người duy nhất trong các nhóm người thời trước, họ là những người đã có được niềm hạnh phúc đích thực, họ nhận biết được con đường của hạnh phúc nên họ đi tìm lấy nó, và họ nhận biết được con đường của đau khổ và bất hạnh nên họ đã tránh xa nó ra. Những người này, họ đã nhìn xa hơn những gì họ nhìn thấy, cái nhìn của họ đã vượt qua giới hạn của cuộc sống để đến với cuộc sống sau khi chết. Họ là những người tin tưởng nơi Allah ﷻ, họ tìm thấy hạnh phúc trong việc tuân lệnh Allah ﷻ và trong việc làm hài lòng Ngài, họ chấp hành mọi mệnh lệnh của Ngài và chấm dứt những điều bị ngăn cấm, họ thường đứng trước Ngài và cầu xin sự cứu rỗi của Ngài, xin sự thương xót của Ngài, họ luôn suy ngẫm về các tạo vật của Ngài, nghiên cứu các dấu hiệu của Ngài trong vũ trụ cũng như trong bản thân con người, họ đọc lời phán của Ngài và nghiên ngẫm các giáo lý của Ngài.

Có thể ai đó trong số họ đã không có thức ăn trong một ngày nào đó nhưng y vẫn hạnh phúc với niềm hạnh phúc đích thực, y vui với niềm vui đích thực như thể y đã có được cả thế gian. Allah ﷻ phán:

﴿ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ ۖ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ [سورة

يونس: ٥٨]

﴿Hãy bảo họ: “Vậy hãy để cho họ (những người có đức tin) vui hưởng thiên lộc của Allah và sự khoan dung của Ngài như thế”. Điều đó tốt hơn tài sản mà họ tích lũy.﴾ (Chương 10 – Yunus, câu 58).

Một nhà thơ nói với ý nghĩa: Tôi không thấy hạnh phúc là gom góp tiền bạc mà là sự ngoan đạo.

Cái nhìn thấu đáo và sáng suốt của người có đức tin

Nếu đa số người đứng lại một cách bối rối .. tự hỏi: Đường nào nên chọn? Thung lũng nào an toàn? Lối nào nên đi?

Chắc chắn người có đức tin không bị chi phối bởi sự bối rối này, và cũng không gặp trở ngại với những lo âu và nhiễu loạn như thế kia.

Con đường hiện rõ trước mặt anh ta, hạnh phúc chiếu sáng ở phía chân trời .. niềm hy vọng về hạnh phúc vĩ đại thúc đẩy anh ta gia tăng sức chịu đựng và kiên nhẫn trên mọi gian khó, anh ta cứ bước đi trên con đường qua các giai đoạn, anh ta cứ từng bước đi qua các giai đoạn của cuộc đời để kết nối với mục tiêu, giai đoạn này rồi đến giai đoạn khác, cứ như thế, anh ta vẫn tiếp tục cuộc hành trình đến với Thượng Đế của anh ta bằng sự chịu đựng những gian truân và mệt mỏi, thậm chí những khó khăn và nhọc nhằn đó trở thành niềm hạnh phúc của cuộc hành trình .. và nếu anh ta chết vì những khó khăn và nhọc nhằn đó thì anh chẳng mất mát thứ gì trên thế gian này bởi vì anh ta sẽ đạt được niềm hạnh phúc vĩnh hằng ở cõi Đời Sau, còn nếu anh ta vẫn sống thì anh ta sẽ càng leo lên trên những nấc thang hạnh phúc cao hơn với những ngôi nhà cao cấp hơn.

Sự báo tin vui của Lời mặc khải

Lời mặc khải đến báo tin vui để làm trái tim của những người có đức tin thêm vững tin, an lòng và hứng khởi vì đã và đang đi trên con đường đúng đắn, và để họ sẽ vững bước trên con đường được hướng dẫn đó.

﴿ وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَلَّيْتُ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ﴾ [سورة الأنعام: ١٥٣]

﴿Và quả thật đây là con đường ngay chính của Ta (Muhammad). Các ngươi hãy theo nó và chớ theo con đường nào khác sợ rằng nó sẽ đưa các ngươi lệch khỏi con đường của Ngài (Allah). Ngài chỉ thị cho các ngươi như thế để các ngươi trở thành người ngay chính sợ Allah.﴾ (Chương 6 – Al-An’am, câu 153).

Nếu họ hỏi: Đâu là ngôi nhà hạnh phúc và đâu là ngôi nhà bất hạnh và khổ ải?

Lời mặc khải trả lời:

﴿ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَيَأْتِيهِمُ النَّارُ لَهَا فَيَنسِفُهَا فِيهَا زُفَيْرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾ ۞ وَأَمَّا الَّذِينَ سَعَدُوا فَيَأْتِيهِمُ الْجَنَّةُ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عِظَاءٌ غَيْرِ مُجْدُوذٍ ﴿١٠٨﴾ ﴾ [سورة هود: 106-108]

﴿Đối với những ai gặp điều bất hạnh thì sẽ bị đày vào Hỏa Ngục, họ sẽ than vãn thờ dài và tức tưởi trong đó. Họ sẽ ở trong đó lâu bằng thời gian mà trời đất hãy còn tồn tại (ý nói đời đời kiếp kiếp) trừ phi Thượng Đế của Ngươi (Muhammad) muốn khác đi bởi vì quả thật Thượng Đế của

Người làm bất cứ điều gì Ngài muốn. Còn đối với những ai được phúc thì sẽ ở trong Thiên Đàng lâu bằng thời gian mà trời đất hãy còn tồn tại trừ phi Thượng Đế của Người muốn khác đi, đây là một món quà vĩnh cửu. (Chương 11 – Hud, câu 106 – 108).

Nếu họ hỏi: Chúng tôi sẽ làm gì để trở thành những người hạnh phúc?

Lời mặc khải trả lời:

﴿فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَى ﴿١٢٤﴾﴾ [سورة طه: ١٢٣، ١٢٤]

«Ai theo chỉ đạo của TA thì sẽ không lầm lạc cũng không khổ sở. Ngược lại, ai tránh xa thông điệp nhắc nhở của TA thì chắc chắn sẽ sống một cuộc đời eo hẹp (không an tâm và khổ sở) và vào Ngày Phục sinh TA sẽ phục sinh y trở lại mù lòa.» (Chương 20 – Taha, câu 123, 124).

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً ۚ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾﴾ [سورة النحل: ٩٧]

«Ai làm việc thiện, dù nam hay nữ, và là một người có đức tin thì chắc chắn TA sẽ cho y sống một đời sống lành mạnh và tốt đẹp, và chắc chắn TA sẽ ban cho họ phần thưởng tùy theo điều tốt nhất mà họ đã làm.» (Chương 16 – Annaml, câu 97).

Người có đức tin sẽ gia tăng niềm hạnh phúc bất cứ khi nào tìm đến Thượng Đế của y, chân thành hướng về Ngài

và đi theo sự hướng dẫn của Ngài; và niềm hạnh phúc sẽ giảm khi có sự lơ là trong những điều đó.

Người có đức tin sẽ có tinh thần thoải mái, tâm hồn an bình vì y biết rằng y có Thượng Đế luôn điều hành và chi phối mọi việc, y biết rằng tất cả mọi quy luật hoạt động của vũ trụ càn khôn này không nằm ngoài quyền lực của Ngài. Nabi ﷺ nói:

«عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ وَلَيْسَ ذَاكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَاءٌ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَاءٌ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ» رواه مسلم.

“Thật ngạc nhiên cho các sự việc của người có đức tin, quả thật tất cả mọi sự việc của y lúc nào cũng đều tốt lành, điều này chỉ xảy ra với những người có đức tin, nếu y gặp phải chuyện tốt y tạ ơn (Allah) thì y được ban cho phúc lành còn nếu y gặp chuyện xấu y kiên nhẫn chịu đựng thì y cũng được ban cho phúc lành” (Muslim).

Đó không phải là đỉnh cao của hạnh phúc hay sao?!

Các hình dạng của hạnh phúc

Hạnh phúc: là một thứ gì đó chỉ mang ý nghĩa nội dung chứ không thể nhìn thấy bằng mắt, không thể đo lường, không thể đem cất giữ trong tủ, và cũng không thể mua bằng tiền.

Hạnh phúc: là một thứ gì đó mà con người có thể cảm nhận được từ trong lòng ngực ... làm thanh thần linh hồn, trái tim yên bình, tâm trí và tinh thần được thoải mái.

Hạnh phúc: là một thứ gì đó đến từ bên trong con người chứ không được nhập từ bên ngoài.

Người phụ nữ hạnh phúc

Một người chồng tức giận nói với vợ của anh ta một cách đe dọa: Tôi sẽ cho cô biết mùi đau khổ!! Người vợ nói một cách nhẹ nhàng và từ tốn: Anh không thể làm tôi đau khổ cũng như anh không có quyền lực làm cho tôi hạnh phúc!

Người chồng nói trong tức giận: Sao tôi không thể? Người vợ nói một cách khẳng định: Nếu hạnh phúc ở tiền lương thì chắc chắn anh sẽ cắt mất phần của tôi, hoặc nếu hạnh phúc là ở việc làm đẹp qua các đồ nữ trang thì chắc chắn anh sẽ không cho tôi các đồ nữ trang nữa, nhưng hạnh phúc nằm ở trong một thứ mà anh cũng như tất cả mọi người không sở hữu được! Người chồng nói với vẻ ngạc nhiên: Thứ đó là gì?

Người vợ nói một cách kiên định: Quả thật tôi tìm thấy hạnh phúc ở trong đức tin của tôi, đức tin của tôi ở trong tim tôi và trái tim của tôi thì không một ai có quyền cũng như có khả năng chi phối nó ngoại trừ Thượng Đế của tôi mà thôi.

Hạnh phúc là sự hài lòng và thỏa nguyện

Q. Bodley đã viết dưới tiêu đề “Tôi sống trong Thiên Đàng của Allah” nói: (vào năm 1918, tôi đã giao tính mạng của mình cho thế giới mà tôi đã biết nó trong quãng đời của tôi. Tây Bắc châu phi là nơi mà tôi đã sống cùng với những người Ả Rập du cư trong sa mạc, tôi đã trải qua bảy năm ở đó và đã thông thạo ngôn ngữ bản địa của họ, tôi thường mặc y phục truyền thống của họ, ăn thức ăn của họ, và sống theo phong cách của họ, tôi đã trở thành một người giống như họ, sáng đi chẵn cừu và tối về ngủ trong lều.

Quả thật, tôi đã đi sâu nghiên cứu về Islam, thậm chí tôi đã viết một cuốn sách về Muhammad với lời tựa “Vị Thiên

sứ”. Những năm mà tôi đã trải nghiệm cuộc sống cùng với những người Ả Rập sa mạc thực sự là những năm thú vị nhất trong cuộc đời tôi, những năm chỉ có sự bằng ăn, yên bình và thỏa mãn với cuộc sống).

Vượt qua sự lo âu

Ông Q. Bodley nói: Quả thật, tôi đã học được từ những người Ả Rập sa mạc cách vượt qua sự lo âu. Họ là những người Muslim tin vào thuyết định mệnh, niềm tin này đã giúp họ sống trong an lành và họ luôn nhìn cuộc sống rất đơn giản và nhẹ nhàng.

Họ không ném mình vào những nỗi lo lắng và quan trọng hóa vấn đề. Bởi họ thực sự tin rằng những gì đã được an bài thì phải xảy ra và một người sẽ không gặp phải bất cứ điều gì ngoại trừ những gì được Allah định đoạt cho y. Và dĩ nhiên điều đó không có nghĩa là họ chỉ biết phó thác và đứng yên đối mặt với thảm họa mà không làm gì cả .. không phải như thế .. hãy để tôi đưa ra một thí dụ cho ý này của tôi.

Kiên cường trong nghịch cảnh

Ông Q. Bodley nói: Có một ngày, một cơn bão đến mang cát sa mạc vượt qua biển Địa Trung Hải và ném chúng vào thung lũng Rhône⁽¹⁾ ở Pháp. Cơn bão cát này rất nóng, tôi có cảm giác nó đã cướp đi mái tóc trên đầu của tôi, tôi có cảm giác tôi sẽ trở nên điên mất. Tuy nhiên, những người Ả Rập, họ

⁽¹⁾ Sông chính ở miền nam Âu châu, chảy qua Thụy Sĩ và Pháp, dài 813 cây số.

chẳng kêu ca và phàn nàn gì cả, họ chỉ lắc vai và nói lời chí lý của họ: “قضاء مكتوب” – “**Điều đã được an bài**”, nhưng khi cơn bão đi qua thì họ vội vã làm việc rất tích cực, họ lập tức giết những con cừu con trước khi chúng vĩnh biệt cuộc sống của chúng, rồi họ nhanh nhẹn lùa gia súc của họ về phía nam tiến đến phía nguồn nước. Họ đã làm tất cả điều này trong im lặng và âm thầm không có bất cứ sự than vãn nào cả .. Người đứng đầu bộ lạc nói: chúng tôi đã không mất quá nhiều, chúng tôi cứ nghĩ rằng chúng tôi sẽ mất hết tất cả nhưng tạ ơn Allah chúng tôi vẫn còn lại khoảng 40 % gia súc, trong khả năng có thể chúng tôi sẽ bắt đầu lại công việc của chúng tôi một lần nữa [Đức tin và cuộc sống].

Khóc vì hạnh phúc

Một người của công việc và tiền bạc, ông ta sở hữu một tập đoàn các công ty ở Hoa kỳ. Có một cậu thanh niên Muslim làm việc tại một trong các công ty này. Mỗi khi ông chủ của các công ty đi ngang qua cậu ta thì ông đều thấy cậu ta mỉm cười, những dấu hiệu của niềm hạnh phúc có thể nhìn thấy rõ trên gương mặt của cậu ta. Riêng ông chủ các công ty thì thường phiền não, buồn và trầm cảm, ông đã hỏi cậu thanh niên đó điều gì khiến anh ta luôn mỉm cười với niềm vui và hạnh phúc như thế? Cậu thanh niên Muslim đó nói: bởi vì tôi là người Muslim. Ông ta nói với cậu thanh niên: Nếu tôi cải đạo sang Islam tôi sẽ tìm thấy điều này như cậu chứ? Cậu thanh niên đáp: Đúng vậy.

Thế là cậu thanh niên Muslim đã dẫn ông ta đến một trong các trung tâm Islam. Ông đã chứng nhận và tuyên thệ lời Shahadah một cách thành tâm và trung thực, rồi bỗng nhiên

ông ta bật khóc, ông ta khóc thật nhiều. Khi được hỏi lý do gì ông lại khóc thì ông nói: lần đầu tiên trong đời tôi nếm được hương vị của hạnh phúc.

﴿ أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ ۗ فَوَيْلٌ لِلْقَلَيْسِيَّةِ قُلُوبِهِمْ
مِّن ذِكْرِ اللَّهِ ۗ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾ ﴾ [سورة الزمر: ٢٢]

﴿Phải chăng một người được Allah mở rộng tấm lòng để tiếp thu Islam, rồi bước theo ánh sáng của Thượng Đế của y giống với một người không có đức tin ư? Thật khốn khổ cho những ai mà tấm lòng đã trở thành chai cứng trước Lời nhắc nhở của Allah. Những người đó thực sự là những người đang trong lầm lạc.﴾ (Chương 39 – Azzumar, câu 22).
[Con đường hạnh phúc].

Biểu hiện của hạnh phúc

Imam Ibnu Al-Qayyim nói rằng biểu hiện hạnh phúc của người bề tôi có ba điều: khi được ban ân huệ thì tạ ơn, khi bị thử thách những tai họa thì kiên nhẫn và khi mắc tội thì cầu xin tha thứ.

Ông nói: Quả thật, ba điều này là biểu hiện hạnh phúc của người bề tôi và là dấu hiệu thành công ở trên cõi đời này và ở cõi Đời Sau, không người bề tôi nào có thể hạnh phúc ngoài ba điều này.

Tạ ơn về các ân huệ

Người bề tôi luôn có sự biến động trong ân huệ của Allah, Đấng Tối Cao. Tuy nhiên, chỉ duy nhất những người có đức tin mới cảm nhận được những ân huệ này và cảm giác hạnh phúc về các ân huệ đó, bởi vì họ luôn biết tạ ơn về các ân

huệ được ban cho, họ thừa nhận và ca ngợi hồng phúc của Đấng ban phát.

Sự tạ ơn được thiết lập trên năm nguyên tắc:

Thứ nhất: Sự hạ mình và phủ phục của người chịu ơn đến Đấng ban ân.

Thứ hai: Tình yêu của người chịu ơn đối với Đấng ban ân.

Thứ ba: Sự thừa nhận của người chịu ơn về những ân huệ được Đấng ban ân ban phát.

Thứ tư: Sự ca ngợi và tán dương của người chịu ơn đến Đấng ban ân.

Thứ năm: Người chịu ơn không dùng các ân huệ vào những điều mà Đấng ban ân không thích.

Ai tuân thủ theo năm nguyên tắc này thì sẽ được hạnh phúc ở hai cõi đời này và ở cõi Đời Sau, còn ai lơ là và hời hợt với năm nguyên tắc này thì sẽ là người khổ đau không có hạnh phúc sau đó.

Kiên nhẫn chịu đựng khi đối mặt với thảm họa

Giống như người được ân huệ phải nên biết tạ ơn về các ân huệ đó, thì người phải đối mặt với nghịch cảnh được sắp đặt và an bài từ nơi Allah, Đấng Tối Cao cũng phải biết kiên nhẫn và chịu đựng.

Các trụ cột của sự kiên nhẫn chịu đựng:

1- Kiểm chế bản thân khỏi sự bất mãn và tuyệt vọng với sự tiền định.

2- Kiểm chế chiếc lưỡi khỏi sự than vãn.

3- Kiểm chế các hành vi vật vã của thể xác như xé quần áo, bứt tóc, la hét, cào cấu và những hành vi mang tính chất tương tự.

Như vậy, phạm vi của sự kiên nhẫn và chịu đựng nằm trên ba trụ cột này, khi nào người bề tôi tuân thủ theo chúng thì thực sự đã vượt qua được thử thách và sẽ được ban thưởng phúc lành.

Sám hối và cầu xin sự tha thứ

Nếu Allah, Đấng Tối Cao muốn hạnh phúc và thành đạt cho người bề tôi trên thế gian cũng như ở cõi Đời Sau thì Ngài sẽ mở ra cho họ các cánh cửa: ăn năn, sám hối, hạ mình phủ phục và tìm đến Ngài, cầu xin Ngài phù hộ, thành tâm tìm sự cứu rỗi nơi Ngài, thường xuyên cầu nguyện Ngài, tiếp cận Ngài bằng những việc làm thiện tốt để bồi xóa các việc làm xấu, để Shaytan – kẻ thù của Allah nói: Ôi ước gì mình có thể ngăn cản không cho y làm như thế!

Đây là ý nghĩa câu nói của một số vị Salaf: Quả thật người bề tôi làm tội sẽ được vào Thiên Đàng vì tội đó của y và làm điều tốt sẽ bị vào Hỏa Ngục vì việc tốt đó của y. Có lời hỏi: Thế là sao? Họ nói: Y làm tội nhưng vẫn luôn sợ hãi, vẫn mãi hối hận và ăn năn trước Thượng Đế của y, y thường xuyên cúi đầu trước Ngài với trái tim vỡ vụn. Đó là tội lỗi làm cho người bề tôi hạnh phúc và thành đạt, nó sẽ giúp y quay lại với Allah và tuân lệnh Ngài nhiều hơn.

Tai họa cho sự kiêu hãnh và tự mãn với việc làm thiện tốt của bản thân

Một người bề tôi làm việc thiện tốt nhưng thường khoe khoang và ngưỡng mộ bản thân mình, y kiêu hãnh trước Thượng Đế của y về việc tốt mà y đã làm, y nói: bề tôi đã làm thế này, thế này. Y nói bằng sự tự hào, kiêu ngạo và đó là nguyên nhân dẫn đến sự hủy hoại. Nếu Allah ﷻ muốn cho người bề tôi này điều tốt lành thì Ngài sẽ thử thách y bằng các sự việc làm cho y biết hạ mình và khiêm tốn trước Ngài, còn nếu Ngài muốn cho y khác đi với điều tốt lành thì Ngài cứ bỏ mặc y tự cao tự đại với niềm kiêu hãnh của y, để rồi y sẽ rơi vào sự hủy hoại và bế tắc.

□ **Một chuyến tham quan cùng với những người hạnh phúc**

Chuyến tham quan này: trong suốt thời gian của nó chúng ta sẽ tìm hiểu được những thuộc tính, lời nói và các tình trạng của một số người hạnh phúc, những người đã nhận ra ý nghĩa của niềm hạnh phúc đích thực và đã nếm được hương vị của nó trên thế gian trước khi tiến đến cõi Đời Sau.

Quả thật, họ là những người phục tùng Thượng Đế của họ .. thành tâm hướng về Ngài .. họ thờ phượng .. họ cúi mình .. quỳ lạy .. nhịn chay .. tụng niệm .. sai bảo nhau làm điều thiện và ngăn cản nhau làm điều xấu.

Như vậy, hạnh phúc của người bề tôi là trong sự tuân phục Thượng Đế của y, hài lòng với sự định đoạt và an bài của Ngài, chấp hành theo mệnh lệnh của Ngài.

Điều trị sự lo lắng và nỗi buồn

Nabi Muhammad ﷺ đã hướng dẫn cách điều trị sự lo âu và nỗi buồn làm cho con người đau khổ và chật hẹp để y trở lại vui vẻ và thoải mái tinh thần, Người nói:

« مَا أَصَابَ أَحَدًا قَطُّ هَمٌّ وَلَا حَزَنٌ فَقَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَإِنُّ عَبْدُكَ وَإِنُّ لَكَ سَمِيَةٌ بِهٖ نَفْسِكَ أَوْ عَلِمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ اسْتَأْثَرْتَهُ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رِبِيعَ قَلْبِي وَثَوْرَ صَدْرِي وَجَلَاءَ حُزْنِي وَذَهَابَ هَمِّي. إِلَّا أَذْهَبَ اللَّهُ هَمَّهُ وَحُزْنَهٗ وَأَبْدَلَهُ مَكَانَهُ فَرَجًا » رواه الإمام أحمد وصححه الشيخ الباني.

“Không một người nào gặp phải sự lo âu, buồn phiền nếu như nói: ‘Olo-humma inni abduka wabnu abdika wabnu ama-tika, na-siyati biyadika, ma-dhin fiya hukmuka, adlun fiya qodho-uka. As-aluka bikulli ismin huwa laka sammayta bihi nafsaka aw allamtahu ahadan min kholqika aw anzaltahu fi kita-bika aw ista’tharta bihi fi ilmi algoibi indaka an taj’ala alqur’an robi-a qolbi wa nu-ro sodri wa jala-a huzni wa zdaha-ba hammi’. Nói lời này Allah sẽ làm mất đi sự lo lắng và nỗi buồn của y và thay vào niềm vui cho y.” (Hadith do Imam Ahmad ghi lại và được Sheikh Albani xác thực).

Ý nghĩa của lời tụng niệm trên: (Lạy Allah, quả thật bề tôi là người bề tôi của Ngài, đứa con của người bề tôi của Ngài, những điều đã qua đối với bề tôi đều nằm trong sự định đoạt của Ngài, sự an bài của Ngài luôn công bằng đối với bề tôi. Bề tôi cầu xin Ngài với tất các tên gọi của Ngài, những tên gọi mà Ngài đã tự xưng cho Ngài hoặc Ngài đã ban xuống trong Kinh

sách của Ngài hoặc Ngài đã dạy một ai đó trong tạo vật của Ngài hoặc dành riêng nơi Ngài trong kiến thức về cõi vô hình, hãy làm cho Qur'an vĩ đại là mùa xuân trong trái tim bề tôi, là ánh sáng trong lòng bề tôi, đốt cháy hết nỗi buồn của bề tôi và làm biết mất nỗi âu lo của bề tôi).

Tội lỗi là nguyên nhân của đau khổ

Imam Ibn Al-Jawzi nói: Ai nhìn sâu sắc để ngăn cản sự việc ngay từ lúc đầu thì y sẽ hưởng tới điều tốt đẹp và tránh xa được điều xấu.

Và ai không thấy được những hậu quả do cảm giác thân xác chiếm ưu thế thì y phải gánh chịu nỗi đau.

Trình bày cho điều này rằng những gì ở tương lai sẽ làm rõ những gì ở quá khứ, và trong cuộc đời của bạn bản thân bạn sẽ không nằm ngoài hai trường hợp: nghịch lại Allah hoặc thuận theo Ngài.

Như vậy, đâu là sự khoái lạc trong hành vi tội lỗi? Đâu là sự mệt mỏi trong hành vi vâng lời?

Thời khắc của cái chết, hãy xem vị cay đắng của sự hối tiếc vì đã vô tâm, hối tiếc vì đã làm tội lỗi, sự ngọt ngào của lạc thú đã không còn nữa, dục vọng và ham muốn của bản thân sẽ khiến bạn phải cay đắng và chua xót khi đối mặt với cái chết!

Tất cả mọi việc làm đều có một kết cuộc của nó, hãy biết giữ lấy các kết cuộc để được bằng an, chớ đừng a tòng theo dục vọng và ham muốn tức thời của bản thân để rồi phải hối tiếc.

Lời nói của những người hạnh phúc

Hasan Al-Basri nói: sự ngọt ngào sẽ mất đi trong ba điều: trong lễ nguyện Salah, tụng niệm và đọc Qur'an, nếu các người không tìm thấy sự ngọt ngào trong ba điều này thì các người hãy biết rằng cánh cửa đã khép lại.

Niềm vui đích thực

Malik bin Dinar nói: Người hưởng niềm vui thú sẽ không có được niềm vui giống niềm vui của việc tụng niệm Allah, Đáng Tối Cao.

Một số khác nói:

- Những người thức khuya để dâng lễ nguyện Salah trong các đêm của họ tìm thấy niềm vui hơn những người đi theo dục vọng và ham muốn của bản thân; và nếu như không có ban đêm thì tôi không thích sống trên thế gian này.

- Tôi chăm dâng lễ nguyện Salah ban đêm một năm nhưng tôi lại có niềm vui trong hai mươi năm.

- Kể từ bốn mươi năm qua không điều gì khiến tôi phiền toái ngoài ánh rạng đông.

Ibrahim bin Adham nói: Nếu như các vị vua cũng như những đứa con của họ biết được niềm vui và hạnh phúc mà chúng tôi đang có thì chắc chắn họ sẽ đến chiếm đoạt bằng đao kiếm.

Một vị khác nói: Các thời khắc đi qua cuộc đời tôi, tôi nói rằng những người đang sống trong Thiên Đàng thế này là họ đang sống trong một cuộc sống tốt đẹp.

Thiên đường của thế tục

Imam Ibn Al-Qayyim nói:

“Sheikh Islam Ibnu Taymiyah nói: Quả thật trong cuộc sống thế tục có một thiêng đường, ai không đi vào đó sẽ không vào Thiên Đường ở cõi Đời Sau .. Có lần Sheikh nói với tôi: Kẻ thù của tôi chẳng làm gì được tôi cả, thiêng đường của tôi và những ngôi vườn của tôi nằm ở trong lòng tôi .. nó luôn đi cùng tôi không bao giờ lìa xa, nếu họ giam cầm tôi thì đó là sự tịnh tâm một mình .. nếu như họ giết chết tôi thì đó cái chết của Shaheed (hy sinh vì chính nghĩa của Allah) .. còn nếu họ trục xuất tôi ra khỏi xứ sở của tôi thì đó là một cuộc du ngoạn.

Sheikh nói về chốn lao tù của ông tại Qal’ah: Nếu Qal’ah là một lâu đài đầy vàng thì tôi cũng không đổi với những gì mà họ khiến tôi gặp được điều tốt lành.

Có lần Sheikh nói với tôi: Người bị giam cầm thực sự là người mà trái tim của y bị giam cầm không thể hướng về Thượng Đế của y ..

Và khi vào Qal’ah, trong các bức tường rào của nhà lao, Sheikh nói bằng lời phán của Allah:

﴿ فَضْرَبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُؤُا بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُؤُا مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾

[سورة الحديد: 13]

﴿Thế rồi một bức tường cao có cửa sẽ được dựng lên để phân cách đôi bên, phía bên trong nó là sự Khoan dung (của Allah) và phía bên ngoài của nó sẽ là mục tiêu của sự trừng phạt.﴾ (Chương 57 – Al-Hadith, câu 13).

Ánh sáng của Nabi

Anas bin Malik رضي الله عنه thuật lại, Nabi ﷺ nói:

« مَنْ كَانَتْ الْآخِرَةُ هَمَّهُ جَعَلَ اللَّهُ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ وَجَمَعَ لَهُ شَمْلَهُ وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ وَمَنْ كَانَتْ الدُّنْيَا هَمَّهُ جَعَلَ اللَّهُ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَفَرَّقَ عَلَيْهِ شَمْلَهُ وَلَمْ يَأْتِهِ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا مَا قَدَّرَ لَهُ » رواه الترمذي وصححه الألباني.

“Ai mà coi Đòi Sau quan trọng đối với y thì Allah sẽ làm trái tim của y luôn thỏa mãn, Ngài sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho y trong mọi vụ việc và Ngài sẽ ban cho y hơn những gì y mong muốn; còn ai luôn chỉ bận tâm với cuộc sống thể tục thì Allah sẽ làm cho y lúc nào cũng thấy chưa đủ trong mắt của mình, Ngài sẽ làm cho y luôn cảm thấy khó khăn chật vật, và Ngài sẽ chỉ ban cho y theo đúng những gì được an bài” (Hadith do Tirmizhi ghi lại và được Sheikh Al-Bani xác thực).

Nabi Muhammad ﷺ nói:

« مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ آمِنًا فِي سِرْبِهِ مُعَافٍ فِي جَسَدِهِ عِنْدَهُ قُوَّةٌ يَوْمِهِ فَكَأَنَّمَا حَبِزَتْ لَهُ الدُّنْيَا » رواه البخاري في الأدب المفرد والترمذي وحسنه الألباني.

“Ai trong các người sáng ra mà tinh thần an bình, thể trạng tốt lành, có lương thực cho ngày hôm đó thì giống như y đã tích được cả thế gian này” (Hadith do Albukhari và Tirmizhi ghi lại và được Sheikh Al-Bani xác thực).

Người ﷺ nói:

« انظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَا تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَكُمْ فَإِنَّهُ أَجْدَرُ أَنْ لَا تَزْدُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ » رواه مسلم.

“Các người hãy nhìn những ai thấp kém hơn các người, chớ đừng nhìn những ai vượt trên các người bởi quả thật điều đó sẽ lam cho các người xem thường ân huệ của Allah đã ban cho các người” (*Muslim*).

Này hỡi người anh em,

Hạnh phúc là biết hài lòng

Hạnh phúc là biết toại nguyện

Hạnh phúc là thờ phượng Allah ﷻ, Thượng Đế của vũ trụ và muôn loài và từ bỏ hết mọi sự thờ phượng khác Ngài.

Con đường hạnh phúc

Đến với hạnh phúc chỉ có một con đường duy nhất còn đến với sự khổ đau thì lại có nhiều con đường khác nhau. Vậy người biết suy nghĩ phải biết tìm đến con đường duy nhất đó bởi lẽ đã có bao nhiêu người mong muốn được hạnh phúc nhưng đã lạc khỏi con đường của nó đến với những con đường lầm lạc và những con đường đi theo ham muốn rồi bị hủy hoại tất cả.

Ibnu Al-Qayyim nói: Một trong những điều nên quan tâm một cách có hiểu biết, có mục đích và có sự mong muốn: sự hiểu biết rằng mỗi con người, không, phải nói là mỗi động vật đều phải đi tìm kiếm điều gì đó mang đến cho nó niềm vui, sung sướng và cuộc sống tốt (hạnh phúc), đây là sự đòi hỏi đúng đắn và hợp lý bao gồm sáu điều:

Thứ nhất: Nhận biết điều gì đó có lợi cho người bề tôi, điều mà với nó y sẽ tìm thấy lạc thú, niềm vui và sống tốt lành.

Niềm hạnh phúc đích thực . . .

Thứ hai: Nhận biết con đường dẫn tới điều đó.

Thứ ba: Đi trên con đường đó.

Thứ tư: Nhận biết điều gây hại và hủy hoại cuộc sống.

Thứ năm: Nhận biết con đường nếu đi trên nó sẽ dẫn tới những điều bất lợi và hủy hoại cuộc sống.

Thứ sáu: Tránh xa con đường đó.

Đây là sáu điều mà niềm vui và hạnh phúc của một người không thể có nếu như không hoàn chỉnh nó một cách trọn vẹn, nếu thiếu một trong các sáu điều này thì tình trạng của y sẽ xấu đi và sẽ hủy hoại cuộc sống của y.

Niềm vui trọn vẹn

Lạc thú, niềm vui, sống tốt lành và hạnh phúc trọn vẹn chỉ khi nào nhận biết được Allah ﷻ, độc tôn Ngài, phục tùng Ngài, khao khát được quay trở về gặp Ngài, toàn tâm toàn ý hướng về Ngài bởi cuộc sống tội tệ nhất là cuộc sống của tâm hồn bị phân mảnh và không ổn định.

Hạnh phúc với Allah

Sống tốt, cuộc sống hữu ích, niềm vui trong sự yên bình và thanh thân với Allah ﷻ.

Lời khuyên và báo tin vui

Này hồi người anh em, hãy chỉ quan tâm và quan trọng một điều duy nhất, đó chính là Allah ﷻ. Đây là mục tiêu hạnh

phúc của người bề tôi. Người trong tình trạng thế này sẽ sống trong thiên đường của trần gian trước khi tiến đến thiên đường ở cõi Đời Sau.

Nabi Muhammad ﷺ nói:

« حُبَّ إِلَيَّ مِنَ الدُّنْيَا النَّسَاءِ وَالطَّيِّبُ وَجُعِلَ قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ » صحيح رواه أحمد والنسائي.

“Thứ yêu thích nhất đối với Ta trên thế gian này là phụ nữ và nước hoa, và Ta tìm thấy niềm hạnh phúc trong lễ nguyện Salah” (*Hadith do Ahmad và Annasa-i ghi lại*).

Niềm hạnh phúc ở đây đặt lên trên mọi thứ yêu thích bởi hạnh phúc này là niềm vui vượt trội trên mọi niềm vui. Yêu thích Allah ﷻ là niềm vui đích thực còn những yêu thích khác Ngài chỉ là sự yêu thích đi theo sau sự yêu thích Ngài, cho nên yêu thích vì Ngài chứ không yêu thích cùng với Ngài vì yêu thích cùng với Ngài là tổ hợp Shirk còn yêu thích vì Ngài là Tawhid (độc tôn hóa Ngài) [*Bức thông điệp của Ibnu Al-Qayyim gửi tới một người anh em của ông*].

Hạnh phúc với sự hiểu biết

Ibnu Al-Qayyim ﷻ phân niềm hạnh phúc ảnh hưởng tới các linh hồn thành ba loại:

Loại hạnh phúc thứ nhất: Niềm hạnh phúc nằm bên ngoài con người, đó là niềm hạnh phúc của tiền bạc và cuộc sống. Những thứ này khiến một người hạnh phúc nhưng cùng lúc chúng cũng khiến con người trở nên hèn hạ và thấp kém.

Cũng như niềm vui có được bằng tiền bạc chỉ là niềm vui quan tâm hóa hay niềm vui thú tính, một người tích góp tiền bạc khi có được nhiều tiền thì đó là niềm vui quan tâm, còn nếu khi chi dùng cho các nhu cầu và ham muốn của bản thân thì đó là niềm vui thú tính.

Loại hạnh phúc thứ hai: Niềm hạnh phúc ở cơ thể và thân hình như sức khỏe, vóc dáng, màu da, nét đẹp. Tuy nhiên, thực chất loại hạnh phúc này nằm bên ngoài cơ thể con người bởi con người là con người của linh hồn và con tim chứ không phải con người của thể xác.

Loại hạnh phúc thứ ba: Niềm hạnh phúc đích thực, đó là niềm hạnh phúc của tinh thần và tâm hồn, đó là hạnh phúc của kiến thức hữu ích mang lại trái ngọt, đây là niềm hạnh phúc sẽ còn mãi dù hoàn cảnh có thay đổi, nó sẽ đồng hành cùng với người bề tôi trong mọi cuộc hành trình, nó sẽ giúp con người cở cõi trần gian, ở cõi Barzakh (cõi chết) và cõi Vĩnh Hằng (sau phục sinh), và với nó con người sẽ đạt được ân phúc trọn vẹn.

Sự thiếu hiểu biết

Nếu bạn tự hỏi: Nếu trái quả của niềm hạnh phúc này như những gì đã được nói thì tại sao lại có nhiều người phản đối?

Trả lời: Quả thật, rất nhiều người không mong muốn tìm kiếm loại hạnh phúc này, bởi vì họ cho rằng con đường của nó gò ghề, chỉ mất công sức mà chẳng được gì không giống như hai loại hạnh phúc thứ nhất và thứ hai.

Tuy nhiên, họ không biết rằng vinh quang chỉ có được sau những nỗ lực và khổ cực, hạnh phúc chỉ có được khi đã trải

qua những khó khăn, đến bến bờ hạnh phúc phải bằng con thuyền của sự phấn đấu và nỗ lực.

Imam Muslim nói trong bộ Sahih của ông: Yahya bin Abu Kathir nói: cơ thể an nhàn sẽ không đến được với kiến thức.

Có lời nói: Ai đòi hỏi sự an nhàn là từ bỏ sự an nhàn.

Có lẽ do đa số người thiếu hiểu biết và không cảm nhận được sự ngọt ngào của niềm vui này cũng như không thấy được sự thiêng liêng của nó, nếu không, chắc họ sẽ tranh giành nhau bằng đao kiếm. Tuy nhiên, nó được che khuất bởi một tấm màn đầy những khó khăn và trở ngại đáng ghét, một tấm màn thiếu hiểu biết. Allah ﷻ dành riêng nó cho những ai Ngài muốn trong số các bề tôi của Ngài và Ngài là Đáng có những hồng ân vĩ đại.[*Chìa khóa mở cửa hạnh phúc*].

Các nguyên nhân của hạnh phúc

Đa số người thích những lời nói chi tiết và cụ thể về các từ vựng của hạnh phúc và không hài lòng với những lời nói mang nghĩa bao trùm để phản ánh sự hạnh phúc trong việc tuân lệnh Allah, yêu thương Ngài và hướng về Ngài và hiểu được hồng phúc và các lời phán của Ngài. Với những người này chúng ta nói:

Quả thật, hạnh phúc có nhiều nguyên nhân, tiêu biểu:

1- Tawhid và đức tin Iman:

Tawhid và đức tin Iman của người bề tôi sẽ làm niềm hạnh phúc cho y và sẽ làm cho lòng ngực của y được thoải mái và dễ chịu.

Allah, Đấng Tối Cao phán:

﴿ فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأْتَمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ ﴾ [سورة الأنعام: ١٢٥]

﴿Bởi thế, ai là người mà Allah muốn hướng dẫn thì sẽ được mở tấm lòng để đến với Islam. Và ai là người mà Allah đánh lạc hướng thì Ngài sẽ thu hẹp tấm lòng của y, chật chội đến mức y có cảm giác như đang đi lên trời. Allah đặt sự ô uế lên những kẻ không tin tưởng đúng như thế.﴾
(Chương 6 – Al-An’am, câu 125).

﴿ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ ﴾ [سورة التغابن: ١١]

﴿Và ai tin tưởng Allah thì Ngài sẽ hướng dẫn trái tim của y.﴾ (Chương 64 – Attaghabun, câu 11).

2- Thanh lọc bản thân:

Ai nỗ lực phấn đấu trong việc thanh lọc bản thân và tích cực nâng cấp sự ngoan đạo của mình đạt đến cấp độ Ihsan (cảnh giới cao nhất của sự mộ đạo và thiện tốt trong Islam) thì chắc chắn y sẽ đạt được niềm hạnh phúc ở Đời này và niềm hạnh phúc ở cõi Đời Sau. Bản thân và linh hồn sẽ được tẩy sạch và thanh lọc bằng Tawhid, thực hiện các nghĩa vụ, từ bỏ những điều nghiêm cấm, tích cực thực hiện các việc làm khuyến khích trong tuân lệnh Allah ﷻ.

3- Lễ nguyện Salah:

Lễ nguyện Salah là lý do lớn nhất của hạnh phúc. Chính vì lẽ này mà Nabi ﷺ đã tìm thấy niềm vui sướng và hạnh phúc trong lễ nguyện Salah. Trong lễ nguyện Salah, người bề tôi sẽ có một cuộc đối thoại trực tiếp với Đấng Tạo Hóa Tối Cao, y sẽ tận hưởng được niềm hạnh phúc qua sự tụng niệm, hạ mình, phủ phục trước Ngài, được tiếp cận Ngài đặc biệt là lúc Sujud (cúi đầu quỳ lạy mọp xuống đất), và Sujud là khoảnh khắc người bề tôi gắn với Thượng Đế của y nhất. Vì vậy, Nabi Muhammad ﷺ đã nói với Bilal رضي الله عنه:

« يَا بِلَالُ أَرِحْنَا بِالصَّلَاةِ » رواه أحمد وأبو داود وصححه الألباني

“Này Bilal, hãy để Ta thấy thoải mái và yên bình với Salah”
(*Hadith do Ahmad và Abu Dawood ghi lại, và được Sheikh Al-Bani xác thực*).

Do đó, người có đức tin luôn hạnh phúc với lễ nguyện Salah, y cảm thấy thanh thản và yên bình với nó, y yêu thương các giờ giấc của nó. Người có đức tin thường nói: tôi dâng lễ nguyện Salah và tôi tìm thấy sự khuây khỏa và thoải mái với lễ nguyện Salah?!

4- **Hài lòng và thỏa nguyện:**

Quả thật, cảm giác hài lòng và thỏa nguyện của con người là một trong các yếu tố lớn nhất giúp linh hồn và tinh thần thanh thản, là bí quyết của niềm hạnh phúc. Bởi thế, một người có đức tin khi bị thử thách bởi bệnh tật, nghèo khó, hoặc những tai họa thì y vẫn cảm thấy hài lòng và bình thản, y không quá lo âu, y không yêu cầu sự việc sẽ đổi ngược lại vì y hiểu rằng đó là điều đã được an bài và định đoạt từ trước cho y, ngược lại y sẽ nhìn vào những người thua kém hơn chứ không nhìn những người trội hơn, y hài lòng với Thượng Đế của y, y

tin tưởng tuyệt đối rằng sự điều hành và quản lý của Allah ﷻ là tốt đẹp nhất cho bản thân y, y tin rằng lòng thương xót của Allah ﷻ lớn hơn và bao la hơn cả lòng thương xót của cha mẹ y, cho nên, y luôn cảm thấy hạnh phúc và niềm vui không ngừng.

5- Nhiều tụng niệm và tưởng nhớ Allah:

Tụng niệm và tưởng nhớ đến Allah ﷻ là một trong các nguyên do làm tắt lòng được thanh thản và an bình, tụng niệm và tưởng nhớ Allah ﷻ có tác dụng hiệu quả trong việc làm vơi đi nỗi buồn phiền và lo âu. Allah, Đấng Tối Cao phán:

﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

[سورة الرعد: ٢٨]

«**Những ai có đức tin và luôn cảm thấy sự thanh bình trong tim với sự tưởng nhớ Allah và quả thật chỉ có sự tưởng nhớ Allah mới khiến trái tim thanh bình.**» (Chương 13 – Arra'd, câu 28).

6- Kiến thức hữu ích:

Kiến thức sẽ mở rộng lòng ngực và làm cho cuộc sống thế gian được rộng rãi và thoáng hơn, còn sự thiếu hiểu biết và dốt nát làm cho tâm lòng chật hẹp, hạn chế và tù đày. Và ở trên đã có lời nói về hạnh phúc từ nguồn kiến thức và sự hiểu biết.

7- Sống tốt với mọi người:

Và một trong các nguyên do của hạnh phúc và thanh thản tắt lòng là sống tốt với mọi người và mang lại điều hữu

ích cho họ từ tiền bạc, quyền thế, và sức lực. Quả thật, người cư xử tốt và lương thiện là người có tấm lòng thanh thản và yên vui nhất trong nhân loại, là người có tâm hồn cao đẹp và hạnh phúc nhất.

8- Yêu thương Allah, Đấng Tối Cao và trở về sám hối với Ngài:

Không có gì làm cho tấm lòng và tâm hồn của người bề tôi được thanh thản và bình yên ngoài việc yêu thương Thượng Đế của y, quay về sám hối với Ngài và thờ phượng Ngài.

Và một trong nguyên do làm hạn hẹp và chật chội tấm lòng: nghịch lại Allah ﷻ, hời hợt và xao lãng với việc tụng niệm và tưởng nhớ Ngài, gần con tim cũng như dành tình yêu cho một ai (vật) khác ngoài Allah ﷻ.

9- Sám hối và cầu xin tha thứ tội lỗi:

10- Tạ ơn về những ân huệ và hồng phúc.

11- Kiên nhẫn chịu đựng trước những tai họa và nghịch cảnh.

12- Cầu nguyện và đọc Qur'an:

Tất cả mỗi người sẽ cảm nhận được sự yên bình và thanh thản khi cầu nguyện và đọc Qur'an.

13- Trái tim kiên cường và vững chắc:

Khi nào trái tim hướng về Allah ﷻ, phó thác cho Ngài, quy phục và tin tưởng Ngài, không làm những điều xấu theo dục vọng của bản thân, kiên định nơi Allah ﷻ, khao khát

ân phúc của Ngài thì y sẽ làm mất đi nhiều tâm bệnh và bệnh tật thể xác.

14- Kết bạn một cách có chọn lọc:

Nếu kết bạn với một người thuộc những người của hạnh phúc thì cũng ảnh hưởng từ họ và sẽ đạt niềm hạnh phúc giống như họ, còn nếu như kết bạn với những người của sự bất hạnh thì cũng sẽ có kết cuộc giống như họ.

15- Hy vọng và lạc quan:

Chán nản và tuyệt vọng sẽ mang lại sự buồn phiền, sầu muộn và lo âu. Nabi Muhammad ﷺ yêu thích sự lạc quan và ghét sự bị quan (*Hadith do Ahmad và Al-Bahaqi ghi lại, và được Sheikh Al-Bani xác thực*).

16- Sống thọ và làm nhiều việc thiện tốt và ngoan đạo:

Ông Abu Bakrah thuật lại từ cha của ông rằng có một người đàn ông nói: Thừa Thiên sứ của Allah! Người tốt nhất là người như thế nào? Người ﷺ nói:

« مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَحَسَنَ عَمَلُهُ »

“Người sống thọ và làm việc thiện tốt và ngoan đạo”

Người đàn ông đó lại hỏi: vậy ai là người xấu nhất? Người ﷺ nói:

« مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَسَاءَ عَمَلُهُ » أحمد والترمذي

“Người sống thọ và làm điều xấu và tội lỗi” (*Hadith do Ahmad và Tirmizhi ghi lại*).

17- Hiếu thảo với cha mẹ và hàn gắn tình máu mủ ruột thịt:

Nếu một người sống hiếu thảo với cha mẹ của y và luôn biết hàn gắn tình máu mủ ruột thịt thì y sẽ cảm thấy được hạnh phúc và yên bình trong tâm hồn, còn nếu như y bất hiếu với cha mẹ của y và cắt đứt tình máu mủ thân thuộc thì y sẽ cảm thấy chật chội, tội lỗi, buồn phiền trong tâm hồn.

18- Tìm kiếm bổng lộc bằng con đường Halal:

Một người sẽ cảm thấy tâm hồn yên bình và thanh thản nếu y ăn thức ăn bằng đồng tiền halal tốt lành, còn nếu như thức ăn của y là Haram, thức uống của y là Haram, quần áo của y là Haram thì bản thân y sẽ trở nên xấu xí.

19- Vợ, người hàng xóm, phương tiện đi lại, chỗ ở:

Ông Saeed bin Abu Wikaas رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« أَرْبَعٌ مِنَ السَّعَادَةِ : الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ ، وَالْمَسْكَنُ الْوَاسِعُ ، وَالْحِجَارُ الصَّالِحُ ، وَالْمَرْكَبُ الْهَنِيءُ . وَأَرْبَعٌ مِنَ الشَّقَاءِ : الْمَرْأَةُ السُّوءُ ، وَالْحِجَارُ السُّوءُ ، وَالْمَرْكَبُ السُّوءُ ، وَالْمَسْكَنُ الضَّيِّقُ » رواه الحاكم والبيهقي وصححه الألباني.

“Bốn thứ hạnh phúc: người phụ nữ ngoan đạo, chỗ ở rộng rãi, người láng giềng tốt, phương tiện đi lại tốt. Và bốn thứ bất hạnh: người phụ nữ không ngoan đạo, người láng giềng xấu, phương tiện đi lại xấu và chỗ ở chật hẹp.” (Hadith do Al-Hakim và Al-Bahaqi ghi lại và được Sheikh Al-Bani xác thực).

Còn có nhiều những nguyên nhân hạnh phúc khác nữa không thể kể ra hết được, tuy nhiên, tất cả những gì mà giáo lý Islam ra lệnh và khuyến khích thì đều là những lý do đạt được niềm hạnh phúc, còn tất cả những gì mà giáo lý Islam nghiêm cấm và ngăn cản thì đều là nguyên nhân của sự bất hạnh và khổ đau.

❁ **Các nguồn tài liệu tham khảo:**

Mada-rij Al-Salakin – Chìa khóa hạnh phúc – Adda wadda’ (Bệnh và thuốc chữa) – Bức thông điệp của Ibnu Al-Qayyim gửi đến một người anh em của ông – Al-Wabil Assib của Imam Ibnu Al-Qayyim.

Said Al-Khatir của Ibnu Al-Jawzi, đức tin và cuộc sống của Sheikh Yusuf Al-Qurdhawi.

“Các phương tiện hữu ích cho cuộc sống hạnh phúc” của Sa’di.

“Bí quyết hạnh phúc” của Salman Nasif Addahduh.

“Con đường của hạnh phúc” của Ahmad Farid.

Saraakh Al-Fitrah của Muhammad Rasheed Al-Uwaid.

“Những đóa hoa phụ nữ” của Wafa’ Abdurrahman.

